

The New Language of the Diaspora

Timely Torah, March 5th 2023
Purim 5783

1. TB Megillah 16a

”וַיִּקַּח הָמָן אֶת הַלְבוּשׁ וְאֶת הַסּוּס”. אִזְלֵי אֲשֶׁר־חָיָה דִּיתְבִּי רַבֵּנן קַמֵּיהּ וּמְחֵוּי לְהוּ הַלְבוּת קַמֵּי־צַח לְרַבֵּנן, בִּיּוֹן דְּחֻזִּייהּ מְרַדְכֵי דְאַפִּיק לְקַבְלֵיהּ וְסוּסֵיהּ מִיחַד בִּידֵיהּ, מִירְתַת. אָמַר לְהוּ לְרַבֵּנן: הֲאִי רְשִׁיעָא לְמִיקְטֵל נַפְשֵׁי קָא אֲתֵי זִילוּ מִקַּמֵּיהּ דִּי לֹא תִכּוּוּ בְּנַחְלָתוּ. בְּהֵחֵיא שְׁעָתָא נְתַעֲפָה מְרַדְכֵי וְקָם לִיהּ לְצַלוּתָא, אֲתָא הָמָן וַיְתִיב לִיהּ קַמֵּיהּ וְאוּרִיד עַד דְּסַלִּיק מְרַדְכֵי לְצַלוּתֵיהּ.

The Gemara describes what occurred as Haman went to follow the king’s orders, as the verse states: **“Then Haman took the apparel and the horse”** (Esther 6:11). When **he went, he found Mordecai as the Sages were sitting before him, and he was demonstrating to them the *halakhot* of the handful, i.e., the scooping out of a handful of flour from the meal—offering in order to burn it on the altar. Once Mordecai saw him coming toward him with his horse’s reins held in his hands, he became frightened, and he said to the Sages: This evil man has come to kill me. Go away from him so that you should not get burnt from his coals, i.e., that you should not suffer harm as well. At that moment Mordecai wrapped himself in his prayer shawl and stood up to pray. Haman came over to where they were and sat down before them and waited until Mordecai finished his prayer.**

אָמַר לְהוּ: בְּמֵאי עֲסַקִּיתוּ? אָמְרוּ לִיהּ: בְּזִמְנָן שְׁבִית הַמְקַדֵּשׁ קַיִיב, מֵאֵן דְּמַנְדֵּב מְנַחָה מֵיִיתֵי מְלֵי קוּמְצֵיהּ דְּסוּלְתָא וּמִתְכַפֵּר לִיהּ. אָמַר לְהוּ: אֲתָא מְלֵי קוּמְצֵי קַמְחָא דִּידְכוּ וְדַחֵי עֲשֶׂרָה אֲלֵפֵי כַּבְרֵי כַּסְפָּא דִּידֵי. אָמַר לִיהּ: רְשָׁע, עֲבַד שְׁקֵנָה נְכֻסִים, עֲבַד לְמִי וּנְכֻסִים לְמִי?

In the interim, as he waited, Haman said to the other Sages: **With what were you occupied? They said to him: When the Temple is standing, one who pledges a meal-offering would bring a handful of fine flour and achieve atonement with it. He said to them: Your handful of fine flour has come and cast aside my ten thousand pieces of silver,** which I had pledged toward the destruction of the Jewish people. When Mordecai finished praying, **he said to Haman: Wicked man, when a slave buys property, to whom belongs the slave and to whom belongs the property?** As I once bought you as a slave, what silver can be yours?

2. Rashi, ad loc.

הלכות קמיצה - דורש בענינו של יום וששה עשר בניסן היה הוא יום תנופת העומר:

3. Vayikra 2:1

וְנִפֵּשׁ כִּי־מִקְרִיב קֶרְבָּן מִנְחָה לַיהוָה סֶלֶת יִהְיֶה קֶרְבָּנוֹ וְנִצַּק עָלֶיהָ שֶׁמֶן וְנָתַן עָלֶיהָ לְבִנְיָהּ:

When a person presents an offering of meal to יהוה: The offering shall be of choice flour; the offerer shall pour oil upon it, lay frankincense on it,

4. TB, Menachos 104b

אמר ר' יצחק מפני מה נשתנית מנחה שנאמר בה נפש אמר הקדוש ברוך הוא מי דרכו להביא מנחה עני מעלה אני עליו כאילו הקריב נפשו לפני

The Gemara cites another comment about the fact that the Torah introduces the voluntary meal offering by emphasizing that it is brought by an individual. **Rabbi Yitzhak says: For what reason is the meal offering different from other offerings in that the term “an individual [nefesh]” is stated with regard to it? The Holy One, Blessed be He, said: Whose practice is it to bring a meal offering? It is that of a poor individual; and I will ascribe him credit as if he offered up his soul [nafsho] in front of Me.**

Theory 1: Tzedakah as a Kapara

5. Menachos 97a

שאני שולחן דרחמנא קרייה עץ שנאמר (יחזקאל מא, כב) המזבח עץ שלש אמות גבוה ארכו שתים אמות ומקצעות לו וארכו וקירותיו עץ וידבר אלי זה השולחן אשר לפני ה'

The Gemara answers: The **Table is different, because the Merciful One called it wood, as it is stated: “The altar was of wood, three cubits high, and its length two cubits, and so its corners; and its length, and its walls were also of wood, and he said to me: This is the Table that is before the Lord” (Ezekiel 41:22).** This verse is referring to the shewbread Table, and it describes it as being made of wood, even though the wood was not visible. This indicates that its status is like that of all

wooden vessels, which are not susceptible to impurity unless they are carried both when empty and when full.

פתח במזבח וסיים בשולחן ר' יוחנן ור' אלעזר דאמרי תרוייהו בזמן שבית המקדש קיים מזבח מכפר על אדם ועבשיו שאין בית המקדש קיים שולחנו של אדם מכפר עליו:

The Gemara challenges: Why does the verse **begin with the word “altar” and conclude with the word “Table,”** even though both terms are referring to the same item? **Rabbi Yoḥanan and Rabbi Elazar both say the following interpretation: When the Temple is standing, the altar effects atonement for the transgressions of a person, but now that the Temple is not standing, a person’s table effects atonement for his transgressions, if he provides for the poor and needy from the food on his table.**

Proof:

6. TB Sukkah 49b

אמר רבי אלעזר: גדול העושה צדקה יותר מכל הקרפנות, שנאמר: “עשה צדקה ומשפט נבחר לה' מזבח”. ואמר רבי אלעזר: גדולה גמילות חסדים יותר מן הצדקה, שנאמר: “זרעו לכם לצדקה וקצרו לפי חסד”. אם אדם זרע — ספק אוכל ספק אינו אוכל, אדם קוצר — ודאי אוכל.

§ **Rabbi Elazar said: One who performs acts of charity is greater than one who sacrifices all types of offerings, as it is stated: “To perform charity and justice is more acceptable to the Lord than an offering” (Proverbs 21:3),** including all types of offerings. **And Rabbi Elazar said: Acts of kindness, assisting someone in need, are greater than charity, as it is stated: “Sow to yourselves according to charity, and reap according to kindness” (Hosea 10:12).** This means: **If a person sows, it is uncertain whether he will eat or whether he will not eat, since much can go wrong before the seed becomes food. However, if a person reaps, he certainly eats.** In this verse, charity is likened to sowing, while acts of kindness are likened to reaping.

Apiryon: In the absence of the Beis Hamikdash we no longer have korbanos, instead we share of our table to the poor.

7. TB Bava Basra 10a

תנאי היה רבי מאיר אומר יש לו לבעל הדין להשיבך ולומר לך אם אלהיכם אוהב עניים הוא מפני מה אינו מפרנסן אמור לו בדי שניצול אנו בהן מדינה של גיהנם וזו שאלה שאל טורנוסרופוס הרשע את רבי עקיבא אם אלהיכם אוהב עניים הוא מפני מה אינו מפרנסם אמר לו בדי שניצול אנו בהן מדינה של גיהנם

§ **It is taught in a baraita: Rabbi Meir would say: An opponent may bring an argument against you and say to you: If your God loves the poor, for what reason does He not support them Himself? In such a case, say to him: He commands us to act as His agents in sustaining the poor, so that through them we will be credited with the performance of mitzvot and therefore be saved from the judgment of Gehenna. And this is the question that Turnus Rufus the wicked asked Rabbi**

Akiva: If your God loves the poor, for what reason does He not support them Himself? Rabbi Akiva said to him: He commands us to sustain the poor, so that through them and the charity we give them we will be saved from the judgment of Gehenna.

אמר לו [אדרבה] זו שמתחייבתן לגיהנם אמשול לך ממשל למה הדבר דומה למלך בשר ודם שבעם על עבדו וחקשו בבית האסורין וצוה עליו שלא להאכילו ושלל להשקותו והלך אדם אחר והאכילו והשקהו בששמוע המלך לא בועם עליו ואתם קרוין עבדים שנאמר כי לי בני ישראל עבדים

Turnus Rufus said to Rabbi Akiva: **On the contrary, it is this charity which condemns you, the Jewish people, to Gehenna because you give it. I will illustrate this to you with a parable. To what is this matter comparable?** It is comparable to a king of flesh and blood who was angry with his slave and put him in prison and ordered that he should not be fed or given to drink. And one person went ahead and fed him and gave him to drink. If the king heard about this, would he not be angry with that person? And you, after all, are called slaves, as it is stated: **“For the children of Israel are slaves to Me” (Leviticus 25:55).** If God decreed that a certain person should be impoverished, one who gives him charity defies the will of God.

אמר לו רבי עקיבא אמשול לך ממשל למה הדבר דומה למלך בשר ודם שבעם על בנו וחקשו בבית האסורין וצוה עליו שלא להאכילו ושלל להשקותו והלך אדם אחר והאכילו והשקהו בששמוע המלך לא דורון משגור לו ואנן קרוין בנים דכתיב בנים אתם לה' אלהיכם

Rabbi Akiva said to Turnus Rufus: **I will illustrate the opposite to you with a different parable. To what is this matter comparable?** It is comparable to a king of flesh and blood who was angry with his son and put him in prison and ordered that he should not be fed or given to drink. And one person went ahead and fed him and gave him to drink. If the king heard about this once his anger abated, would he not react by sending that person a gift? And we are called sons, as it is written: **“You are sons of the Lord your God” (Deuteronomy 14:1).**

8. Mishna Torah, Hilchos Megilah 2:17

מוטב לאדם להרבות במתנות אביונים מלהרבות בסעודתו ובשלוש מנות לרעיו. שאין שם שמחה גדולה ומפארה אלא לשמש לב עניים ויתומים ואלמנות וגרים. שהמשמש לב האמללים האלו דומה לשכינה שנאמר (ישעיה נז טו) "להקיות רוח שפלים ולהקיות לב נדכאים":

It is preferable for a person to be more liberal with his donations to the poor than to be lavish in his preparation of the Purim feast or in sending portions to his friends. For there is no greater and more splendid happiness than to gladden the hearts of the poor, the orphans, the widows, and the converts.

One who brings happiness to the hearts of these unfortunate individuals resembles the Divine Presence, which Isaiah 57:15 describes as having the tendency "to revive the spirit of the lowly and to revive those with broken hearts."

Theory 2: The Value of Purpose

9. Ohr Gedalyahu, Terumah

ועיקר השראת השכינה שהיתה
צמשכן היתה ע"י הנדיבות לב, וכמו שכתיב
(שה"ש ג' י"ח) "עמודיו עשה כסף וגו'
תוכו רזף אהבה", שהחך של הציבה"ק
הי' אהבת בני ישראל, הנדיבות הלב של כלל
ישראל, ואף שהחילומות של המשכן היתה
העמודים של כסף ורפידתו זהב, אבל החך
— הפנימיות — היתה האהבה, הברית
התיכון שהי' מחבר הכל ושעל ידו היתה
השראת השכינה צמשכן הי' האהבה שבה
נדבו ישראל להמשכן, ובעל הנדיבות צספרו
לרור המור מפרש רזף אהבה מלשון גחלת
[ע"י ישע"י ו'], "א ברעמדיקע אהבה", וזה
הי' הקיום של המשכן, החך והפנימיות
שעל ידה שרתה השכינה צמעשה ידיהם,
ותוכו רזף אהבה הוא מלשון רלפה, שכמו
הרלפה הוא מה שמרפת את כל הבית
ומאחדו יחד, כן האהבה של כלל ישראל היא
החך המאחד את המשכן.

10. Alan Paton

"When I go up there, which is my intention, the Big Judge will say to me, Where are your wounds? and if I say I haven't any, he will say, Was there nothing to fight for? I couldn't face that question."